

A la vora del foc | Morts vivents i vivents morts | Climent Forner

Les festes de Tots Sants i dels Fidels Difunts que celebràvem suara coincideixen, en el nostre calendari litúrgic romà, amb la tardor, una de les quatre estacions de l'any més belles. Totes ho són, de belles, no digueu, cadascuna amb el seu encís particular, però la tardor jo la trobo bellíssima; a mi almenys és la que m'agrada més. I no perquè em faci vell; ja de molt jove havia escrit: «¿No resarem, amics, un parenostre / per la tardor que mor?» De sempre que m'ha captivat: amb aquells verds que es tornen ocres, i els ocres, ors; amb aquells plàtans del passeig i aquells pollancre de vora el riu que ploren de tristesa a fulla lenta... Ah, i la terra que, ben llaurada i ben femada, «acull com una mare la llavor» (Manuel Bertran i Oriola). Ni un somni daurat, amb aquella pau i aquell silenci que semblen de mort i són vida!

Aquests dies hem anat als cementiris a portar rams de flors als nostres difunts i potser també, encara millor, a resar-los parenostres. Llàstima que no els tinguem més presents, ni que tal vegada en celebrem prou l'aniversari amb alguna missa! Sí, perquè ens ajudarien a viure amb més goig i amb més esperança, malgrat tot. Un gran amic meu, solter, que va conviure llargament amb la seva mare vídua, traspasada a noranta-set anys, em confessava: «Climent, saps què? Sembla que la mare no s'hagi mort; la veig i parlo amb ella com si encara fos viva, omplint com omplia la casa.»

Aquesta absència-presència d'enyorament diguem-ne sentimental és molt humana i respectable. Però hi ha més, molt més: en clau cristiana almenys i com endinsant-nos en el misteri de la vida i de la mort, entre els qui ens deixen i els qui restem perdura un lligam indestructible, una mena de comunió d'amor ininterrompuda, basada en l'Amor de Déu. Si ens hem estimat en vida, per què no hem de continuar estimant-nos després del tràngol dolorós? Allò visible s'ha fet invisible, però continua existint, ara en la plenitud de l'ésser i de la felicitat. El temps s'ha fet etern. El gra de blat, espiga d'or. Només la nuvolada ens priva momentàniament de veure el sol.

O sigui que els difunts no són morts sinó més vivents que nosaltres i ens estimen com mai, participant com participen de la glòria de Jesús, el Senyor Ressuscitat, ells ja de ple, nosaltres només en realitat esperançada. Els morts, ai las!, som nosaltres, encara que no ho sembli, si és que no estimem de cor. Solament l'Amor és Vida. Com més estimem, més vius, ja ara i per tota l'eternitat.

Detall del cartell del Dia de Germanor

Vic, núm. 5.090, any 102 | Solsona, núm. 3.239, any 62

9 de novembre del 2008

Tu ets testimoni de la fe de la teva Església.

Participa-hi!

full DIOCESÀ SOLSONA | VIC

Llibres | Centre de Pastoral Litúrgica

- La col·lecció «Sants i santes» s'ha vist ampliada recentment amb els següents títols:
- Núm. 145: Sant Vicent Ferrer, predicador infatigable, per Alfonso Esponera.
 - Núm. 146: Susanna, la vida que floreix, per Josep Lligadas.
 - Núm. 147: Pere Claver, l'esclau dels esclaus negres, per Carlos Ros.
 - Núm. 148: Antoni Rosmini, profeta de la reforma eclesial, per Joan Llopis.

full diocesà | Solsona i Vic

DIRECTORS:
 VIC: Josep Casals
 Santa Maria 1, 08500 VIC
 Tel. / Fax 93 885 07 09
 Correu electrònic:
 mitjans-comunicacio@bisbatvic.com
 SOLSONA: Josep Àngel Colomé
 Plaça Palau 1, 25280 SOLSONA
 Tel. 649 636 990 i 973 48 01 72
 Correu electrònic: jacolomes@hotmail.com

EDICIÓ: Mitjans de Comunicació Social de cada Bisbat.
REDACCIÓ: Santa Maria, 1 - 08500 VIC
ADMINISTRACIÓ:
 Rda. Camprodon 2, 08500 VIC
 Tel. 93 889 14 78 / Fax 93 88919 09
IMPRESSIÓ: Gràfiques Diac,
 Ronda Camprodon 2, 08500 Vic

DIPÒSIT LEGAL: 14.355/60

Campanya de «Germanor» 2008

Fa una pila d'anys –des de 1982, per ser precisos– que a les diòcesis de Catalunya es parla d'una diada de «Germanor», o Dia de l'Església Diocesana, com diuen en altres llocs. En el benentès que és més escaient parlar d'una campanya que dura tot l'any que no pas aplicar-ho a un sol dia i reduir el seu objectiu a una col·lecta més –la que es farà diumenge vinent–. L'objectiu és més ampli i va encaminat a la mobilització dels qui formem part de l'Església catòlica per aconseguir l'autofinançament o la capacitat de valer-nos econòmicament per nosaltres mateixos.

En la situació actual, l'economia diocesana –que fa de caixa comuna– es nodreix del percentatge que

rep de les parròquies, del 0,70 per cent dels qui marquen la corresponent casella en fer la declaració de renda, determinades aportacions que es puguin rebre i la gestió financera dels recursos propis. De tot el moviment econòmic que això representa al cap de l'any, els administradors diocesans en donen l'oportuna informació quan arriba la diada de Germanor. Amb aquestes dades a les mans és relativament fàcil no solament conèixer l'estat de comptes del propi bisbat sinó treure'n les conseqüències pertinents per a veure si s'acompleix una de les funcions assignades: exercir de «fons diocesà» que equilibra allò que els uns poden donar i els altres necessiten rebre.

La Dedicació de la basílica del Laterà | Cicle A

Lectura del llibre del profeta Ezequiel (47,1-2.8-9.12)
En aquells dies, l'àngel em va fer tornar a l'entrada del santuari i vaig veure que sota el llindar del santuari que mira a l'orient, naixia, al costat dret, una font d'aigua, i s'escolava cap a l'orient, passant a l'esquerra de l'altar. Em va fer sortir per la porta del nord, em va conduir per fora fins a l'exterior de la porta que mira a l'orient, i vaig veure que l'aigua rajava del costat dret.

Llavors em digué: «Aquesta aigua corre per les valls orientals, baixa a l'Aràbia i desemboca a la Mar Morta. Entra dins les aigües salades i les saneja. A tot arreu on penetrarà l'aigua d'aquest riu, hi haurà tota mena d'animals que neden dintre l'aigua, i el peix serà molt abundant, perquè on arribi aquesta aigua, la mar serà sanejada. Allà on arribi l'aigua del riu, tot viurà. A banda i banda del riu creixerà tota mena d'arbres fruiters. No perdran mai la fulla i sempre tindran fruit. Cada mes donaran fruits primerencs, perquè l'aigua que els rega neix del lloc sant. Els seus fruits donaran aliment, i les seves fulles seran un remei.»

Salm responsorial (Salm 45)

Els braços d'un riu alegren la ciutat de Déu, la mansió més sagrada de l'Altíssim.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (3,9b-11.16-17)

Germans, vosaltres sou un edifici construït per Déu. Jo, com a bon arquitecte, amb la gràcia que Déu m'ha donat,

he posat el fonament, i d'altres continuen, i d'altres continuen construint. Que cadascú miri bé com construeix. De fonament, ningú no en pot posar cap altre que el que està posat: Jesucrist.

¿No sabeu que sou un temple de Déu i que l'Esperit de Déu habita en vosaltres? Si algú profana el temple de Déu, Déu li'n demanarà compte, perquè el temple de Déu és sagrat, i aquest temple sou vosaltres.

Lectura de l'evangeli segons sant Joan (2,13-22)

Quan s'acostava la pasqua dels jueus, Jesús pujà a Jerusalem, i trobà al temple els venedors de vedells, moltons i coloms i els canvistes asseguts. Llavors es va fer un fuet de cordes, i els tragué tots, moltons i vedells, fora del temple, escampà la moneda dels canvistes i els bolcà les taules, i digué als venedors de coloms: «Traieu això d'aquí; no convertiu en mercat la casa del meu Pare.» Els deixebles recordaren allò que diu l'Escriptura: «El zel del vostre temple em consumia.»

Llavors els jueus el van interrogar: «Quin senyal ens dones que t'autoritzi a fer això?» Jesús els contestà: «Destruïu aquest santuari i jo el reconstruiré en tres dies.» Els jueus respongueren: «Fa quaranta-sis anys que treballen en la seva construcció, i tu el vols reconstruir en tres dies?» Però ell es referia al santuari del seu cos.

Quan Jesús ressuscità d'entre els morts, els deixebles recordaren que ell deia això, i cregueren el l'Escriptura i en aquesta paraula de Jesús.

Festa gran a la Seu de Manresa

Manresa.- El dia 5 d'octubre es va celebrar a la capital del Bages el Dia de la Seu. L'acte principal fou la benedicció i reobertura del baptisteri, que ha experimentat una sensible transformació. Al matí, amb la basílica plena de fidels, el bisbe de Vic, Romà Casanova, va presidir la concelebració de la missa solemne, cantada per la Capella de Música. Després procedí a beneir el baptisteri, la rehabilitació del qual ha consistit en la restauració de la façana externa i la confecció d'uns nous vitralls, de moderna fractura, dissenyats per la manresana Nidia Esquius, que fa que la llum entri a raig fet en aquest àmbit litúrgic. El bisbe va lloar l'excel·lent il·luminació aconseguida, ja que «el baptisteri sempre ha de ser il·luminat, perquè és la llum de Crist».

Seguidament es féu la descoberta d'una placa, obra amb pedra de Montserrat, commemorativa del mil·lenari de l'abat Oliba, creada per l'escultor Jaume Soldevila. Recorda que, l'any 1030, Oliba es trobà a Manresa amb la comtessa de Barcelona per restaurar la ciutat i la seva església. Sobre l'Abat Oliba pronuncià una conferència

el Dr. Josep M. Gasol, president del Capítol de Canonges. També es tingué un concert d'orgue, a càrrec del mestre Bernat Ballbé, amb peces de Jacint Boada i Magí Pontí.

Tot servirà per a prendre consciència popular amb vista a les obres que estan en projecte, com la restauració de la façana principal i sud de la basílica, que serà rehabilitada pròximament, com a part del conveni subscrit per la Generalitat, Diputació, Ajuntament i Bisbat, que es perllongarà durant quatre anys. És previst també restaurar vitralls, impermeabilitzar el terrat, fer arribar la il·luminació a la totalitat del temple i enllestir-ne la porta principal.

Això vol dir que als Amics de la Seu encara els queda molta feina i esperen que, a més de les subvencions de les institucions esmentades, rebin la col·laboració de la ciutadania. Sobre les gestions que s'han fet perquè el govern central s'impliqui en les obres de restauració de la Seu, comuniquen que fins ara no han donat resultat.

Recuperació de l'ermita de Sant Esteve i Sant Sebastià

a la població. El bisbe rebé complagut les claus de l'església, es descobrí una placa commemorativa de l'efemèride i els assistents pogueren admirar una exposició de fotografies.

Agenda litúrgica de la setmana

9 □ La Dedicació de la Basílica del Laterà / A. Sant Teodor, màrtir (†304).

Lectures: Ezequiel 47,1-2.8-9.12 / Salm 45 / 1Corintis 3,9b-11.16-17 / Joan 2,13-22

Litúrgia de les hores: Setmana IV

10 □ Dilluns. Dedicació de la catedral de Solsona. Sant Lleó el Gran, papa i doctor de l'Església (s. V). Sant Andreu Avel·lí, prevere (†1608). *Lectures:* Titus 1,1-9 / Salm 23 / Lluç 17,1-6

11 □ Dimarts. Sant Martí de Tours, bisbe (†397). *Lectures:* Titus 2,1-8.11-14 / Salm 36 / Lluç 17,7-10

12 ■ Dimecres. Sant Josafat, bisbe (1580-1623). Sant Emilià, prevere (†574). *Lectures:* Titus 3,1-7 / Salm 22 / Lluç 17,11-19

13 ■ Dijous. Sant Leandre, bisbe (s. VI). Sant Estanislau, jesuïta (†1568). Sant Dídac, religiós (†1463). *Lectures:* Filemó 7-20 / Salm 145 / Lluç 17,20-25

14 ■ Divendres. Sant Eugeni, bisbe (s. I). *Lectures:* 2 Joan 4-9 / Salm 118 / Lluç 17,26-37

15 ■ Dissabte. Sant Albert el Gran, bisbe (†1280). Sant Leopold, laic (s. XII). *Lectures:* 3 Joan 5-8 / Salm 111 / Lluç 18,1-8

16 ■ Diumenge XXXIII de durant l'any / A. *Lectures:* Proverbis 31,10-13.19-20.30-31 / Salm 127 / Tessalonicencs 5,1-6 / Mateu 25,14-30

Imports indicatius d'ofrenes i taxes al bisbat de Vic

El decret signat pel senyor bisbe amb data 1 de juliol del 2008 va sortir publicat al Butlletí Oficial del Bisbat de Vic núm. 2.956, corresponent als mesos de juliol-agost. Aquests imports indicatius van ser aprovats després d'escoltar el parer dels arxiprestos, del Consell Presbiteral, del Consell Diocesà de Pastoral i del Consell Diocesà per als Assumptes Econòmics.

Per tal de donar-los a conèixer tenint en compte les raons per les quals han estat establerts s'ha editat un díptic de quatre pàgines encapçalat per la frase Entre tots mantenim l'Església diocesana.

En una de les quatre pàgines es comenta que «les aportacions que fem a l'Església diocesana són moltes... però les necessitats de l'Església diocesana també són moltes». Es conclou en la pàgina següent que «per tot això us demanem de fer més...». A continuació s'indiquen els imports indicatius referents a les ofrenes indicatives, imports que, «en la mesura del possible, s'haurien de satisfer quan se sol·licita un servei litúrgic (bateig, casament...) a la parròquia», o bé referent a les taxes a satisfer «quan se sol·licita un acte administratiu (partida de baptisme, expedient matrimonial, certificat de defunció...) a la parròquia o a la cúria diocesana».

Tot això ha estat establert tenint present que, «si demanem un servei a la parròquia o a la Cúria diocesana, recordem-nos de col·laborar-hi econòmicament», i també el que diu el Codi de Dret canònic, canó 848 i 1181: «Tanmateix, a ningú, per manca de disponibilitat

econòmica, no s'ha de privar de l'ajut dels sacraments o negar-li un servei administratiu i, en cap cas, no es pot caure en l'abús d'exigir un import superior a l'indicat.»

Donatius «Domund 2007»: Afegiu, si us plau, a la llista...

Amb motiu de la darrera Diada del Domund es va distribuir una separata del Full Diocesà amb la llista de les aportacions rebudes l'any passat destinades a les Obres Missionals Pontificies. Des de la Delegació Diocesana de Missions demanem disculpes per l'omissió involuntària en l'esmentada llista dels següents noms, en la col·lecta del Domund 2007:

Parròquies:

Cabrianes, Sant Ramon.....	270,00 euros
Castellbell, Sant Vicenç.....	260,00 euros
Soledat, Igualada.....	1.275,38 euros

Col·legis:

Mare del Diví Pastor, Igualada.....	143,83 euros
Mestral, Igualada.....	249,05 euros
Montclar, Igualada.....	242,09 euros

El relativisme, negació de la veritat i la llibertat | Romà Casanova, bisbe de Vic

Us ofereixo uns fragments de discursos i homilies del papa Benet XVI que ens poden ajudar a pensar sobre el tema de la llibertat i la veritat i la seva negació que és el relativisme. Un tema que pot il·luminar moltes de les situacions que vivim.

«Es parla d'una gran emergència educativa, de la dificultat creixent que s'experimenta a l'hora de transmetre a les noves generacions els valors bàsics de l'existència i d'una conducta recta... Es tracta d'una emergència inevitable: en una societat i en una cultura on amb massa freqüència es fa del relativisme el seu propi credo –el relativisme s'ha convertit en una mena de dogma–, en aital societat arriba a faltar la llum de la veritat. Encara més, es considera perillós parlar de la veritat. És considera "autoritari", per la qual cosa s'acaba dubtant de la bondat, de la vida –és bo ser home?, és bo viure?– i de la validesa de les relacions i dels compromisos dels quals la vida està teixida» (Al congrés de la diòcesi de Roma, juny 2007).

«¿Heu notat que, sovint, es reivindica la llibertat sense fer mai referència a la veritat de la persona humana? Hi ha qui afirma avui que el respecte a la llibertat de l'individu fa que sigui erroni cercar la veritat, àdhuc la veritat sobre el que és el bé. En alguns ambients, parlar de la veritat es considera com una font de discussions i de divisions i, per tant, és millor

relegar aquest tema a l'àmbit privat. En lloc de la veritat –o millor, de la seva absència– s'ha difós la idea que, donant un valor indiscriminat a tot, s'assegura la llibertat i s'allibera la consciència. D'això en diem relativisme» (Als joves a Nova York, abril 2008).

«Hi ha quelcom sinistre que brolla del fet que la llibertat i la tolerància estan freqüentment separades de la llibertat. Això és fonamentat per la idea, avui molt difosa, que no hi ha una veritat absoluta que guï les nostres vides. El relativisme, donant en la pràctica valor a tot, indiscriminadament, ha fet que "l'experiència" sigui el més important de tot. En realitat, les experiències, separades de qualsevol consideració sobre el que és bo o vertader, poden portar, no a una autèntica llibertat, sinó a una confusió moral o intel·lectual, a un debilitament dels principis, a la pèrdua de l'autoestima, i àdhuc a la desesperació... La vida no és governada per l'atzar, no és casual... La vida no és una simple successió de fets i experiències, per útils que poguessin ser. És una recerca del que és vertader, bo i formós... No us deixeu enganyar pels qui veuen en vosaltres uns simples consumidors en un mercat de possibilitats indiferenciades, on l'elecció en si mateixa es converteix en bé, la novetat es fa passar com a bellesa i l'experiència subjectiva suplanta la veritat» (Als joves a Sydney, juliol 2008).

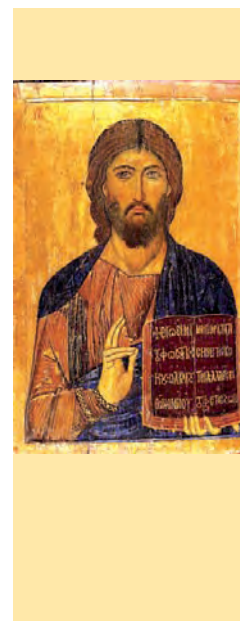
Breus

8 Un cicle de conferències sobre bioètica a càrrec d'Ester Busquets, habitual col·laboradora del Full Diocesà, ha estat organitzat per l'Arxiprestat Guillerics-Congost,. Es donen a Tona, als pisos tutelats de Can Codina, els dies 21 d'octubre, 4 i 25 de novembre, de les 9 a 2/4 d'11 del vespre. S'adreça a totes les persones interessades a ampliar els seus coneixements sobre aquest tema de roent actualitat.

8 Una visita guiada a la Manresa ignasiana, organitzada per l'Ajuntament de Manresa, es farà cada diumenge a partir del dia 9 de novembre. Se sortirà a dos quarts de dotze del matí de l'antic Col·legi de Sant Ignasi (ara Museu Comarcal i Oficina de Turisme). El preu és de tres euros; inclou entrada al museu, descompte d'un 10% en vint restaurants de la ciutat i un obsequi. Infor-

mació i reserves: Oficina de Turisme, tel. 93 878 40 90 – www.manresaturisme.cat.

8 La Llibreria Claret, al carrer Llúria, núm 5, de Barcelona, acaba d'inaugurar el seu nou local. Ha modernitzat les seves instal·lacions i ha ampliat l'oferta de serveis. La seva «aposta és anar més enllà de la simple botiga de llibres per crear un veritable equipament cultural». També ha posat en marxa un espai polivalent que porta per nom Sala Pere Casaldàliga. Els actes inaugurals van ser diversos durant la setmana en què se celebra la festa litúrgica de sant Antoni M. Claret. El dilluns dia 20 d'octubre tingué lloc la inauguració pròpiament dita i la benedicció de les noves instal·lacions. Per a més informació es pot consultar la pàgina web: www.claret.cat.

El temple de Déu | E.G.T.

L'escaiença, avui, de la commemoració de la dedicació de l'església de Sant Joan del Laterà, catedral de Roma, ens dona peu a parlar de la significació del temple.

Per als jueus el santuari era el símbol de la presència de Déu enmig del seu poble. Jesús treu els mercaders del temple per purificar la casa del seu Pare.

Quan a Jesús li demanen quin senyal els dona que l'autoritzi a fer això, els contesta: «Destruïu aquest santuari i jo el reconstruiré en tres dies.» L'evangeli ens aclareix que Jesús es referia al santuari del seu cos, és a dir, que Déu s'ha fet present en la humanitat de Jesucrist

i que en ell podem trobar-nos amb la divinitat.

Per la comunió amb Jesucrist, cada cristià esdevé temple de Déu i pedra viva d'un temple espiritual que és l'Església. A Déu l'adorem a tot arreu en esperit i veritat.

Els temples materials són un signe que ens recorda que Jesucrist és el lloc de trobament amb Déu, que cada un de nosaltres també és temple sagrat de Déu, que juntament amb els altres batejats som pedres vives del temple espiritual que és l'Església i que anem fent via cap aquella Jerusalem celestial on ja no hi haurà temple, perquè el Senyor, Déu de l'univers, és el seu temple, juntament amb l'Anyell.

Les catequesis del Papa: Pau, perfil de l'home i de l'apòstol.....

Benvolguts germans i germanes:

Hem conclòs les nostres reflexions sobre els dotze Apòstols, cridats directament per Jesús durant la seva vida terrenal. Avui comencem a tractar sobre les figures d'altres personatges importants de l'Església primitiva. També ells van lliurar la vida pel Senyor, per l'Evangelí i per l'Església. Es tracta d'homes i dones que, com escriu sant Lluç en els Actes dels Apòstols, «van lliurar la vida a la causa de nostre Senyor Jesucrist» (Ac 15, 26).

El primer d'aquests, cridat pel Senyor mateix, pel Ressuscitat, a ser també ell autèntic Apòstol, és sens dubte Pau de Tars. Brilla com una estrella de primera magnitud en la història de l'Església, i no solament en la dels orígens. Sant Joan Crisòstom l'exalta com a personatge superior fins i tot a molts àngels i arcàngels (cf. Panegíric 7, 3). Dant Alighieri, en la Divina Comèdia, inspirant-se en la narració de sant Lluç dins els Actes dels Apòstols (cf. Ac 9, 15), el defineix senzillament com a «vas d'elecció» (Infern 2, 28), que significa instrument escollit per Déu. Uns altres l'han anomenat el «tretzè apòstol» –i realment ell insisteix molt que és un veritable apòstol, havent estat cridat pel Ressuscitat–, o fins i tot «el primer després de l'Únic».

Certament, després de Jesús, ell és el personatge dels orígens de qui tenim més informació, ja que no solament comptem amb els relats de sant Lluç en els Actes dels Apòstols, sinó també amb un grup de cartes que provenen directament de la seva mà i que, sense intermediaris, ens en revelen la personalitat i el pensament. Sant Lluç ens informa que el seu nom original era Saule (cf. Ac 7,58; 8,1, etc.), en hebreu Saül (cf. Ac 9,14.17; 22,7.13; 26,14), com el rei Saül (cf. Ac 13,21), i era un jueu de la diàspora, atès que la ciutat de Tars està situada entre Anatòlia i Síria. Molt aviat havia anat a Jerusalem per estudiar a fons la Llei mosaica als peus del gran rabi Gamaliel (cf. Ac 22,3). Havia après també un treball manual i rude, la fabricació de tendes (cf. Ac 18,3), que més tard li permetria de proveir ell mateix al seu propi sustent sense ser una càrrega per a les Esglésies (cf. Ac 20, 34; 1Co 4,12; 2Co 12, 13-14).

Per a ell va ser decisiu conèixer la comunitat dels deixebles de Jesús. Per ells va tenir notícia d'una nova fe, un nou «camí», com es deia, que no posava en el

centre la Llei de Déu, sinó la persona de Jesús, crucificat i ressuscitat, a qui s'atribuïa el perdó dels pecats. Com a jueu zelós, considerava aquest missatge inacceptable, més encara, escandalós, i per això va sentir el deure de perseguir els deixebles del Crist fins i tot fora de Jerusalem. Precisament en el camí cap a Damasc, a inicis dels anys trenta, Saule, segons les seves paraules, va ser «trobat per Crist Jesús» (Fl 3, 12).

Mentre sant Lluç explica el fet amb abundància de detalls –la manera que la llum del Ressuscitat li va arribar, canviant radicalment tota la seva vida–, ell en les seves cartes va a allò essencial i no parla tan sols d'una visió (cf. 1Co 9,1), sinó també d'una il·luminació (cf. 2Co 4,6) i sobretot d'una revelació i una vocació en la trobada

amb el Ressuscitat (cf. Ga 1,15-16). De fet, es definirà explícitament «apòstol per vocació» (cf. Rm 1,1; 1Co 1,1) o «apòstol per voluntat de Déu» (2Co 1,1; Ef 1,1; Col 1,1), com per subratllar que la seva conversió no va ser resultat de pensaments o reflexions, sinó fruit d'una intervenció divina, d'una gràcia divina imprevisible. Des d'aleshores, tot el que abans tenia valor per a ell es va convertir paradoxalment, segons les seves paraules, en pèrdua i escombraries (cf. Fl 3,7-10). I des d'aquell moment va posar totes les energies al servei exclusiu de Jesucrist i del seu Evangelí. Des de llavors la seva vida va ser la d'un apòstol desitjós de «fer-se tot amb tots» (1Co 9,22) sense reserves.

D'aquí es deriva una lliçó molt important per a nosaltres: allò que compta és posar en el centre de la nostra vida Jesucrist, de manera que la nostra identitat es caracteritzi essencialment per la trobada, per la comunió amb el Crist i amb la seva paraula. A la seva llum, qual-sevol altre valor es recupera i alhora es purifica de possibles escòries.

Una altra lliçó fonamental que ens dona sant Pau és la dimensió universal que caracteritza el seu apostolat. Sentint agudament el problema de l'accés dels gentils, o sigui dels pagans, a Déu, que en Jesucrist crucificat i ressuscitat ofereix la salvació a tots els homes sense excepció, es va dedicar a donar a conèixer aquest Evangelí, literalment «bona nova», és a dir, l'anunci de gràcia destinat a reconciliar l'home amb Déu, amb si mateix i amb els altres. Des del primer moment havia comprès que aquesta realitat no estava destinada només als jueus, a un grup determinat d'homes, sinó que tenia un valor universal i afectava tothom, perquè Déu és el Déu de tots.

El punt de partença dels seus viatges va ser l'Església de Antioquia de Síria, on per primera vegada es va anunciar l'Evangelí als grecs i on es va encunyar també la denominació de «cristians» (cf. Ac 11,20.26), és a dir, creients en el Crist. Des d'allí en un primer moment es va adreçar a Xipre; després, en diferents ocasions, a les regions d'Àsia Menor (Pisídia, Licaònia, Galàcia); i després a les d'Europa (Macedònia, Grècia). Més importants van ser les ciutats d'Efes, Filipis, Tessalònica, Corint, sense oblidar Berea, Atenes i Milet.

En l'apostolat de sant Pau no hi van faltar dificultats,

que va afrontar amb valentia per amor al Crist. Ell mateix recorda que hagué de suportar «treballs..., presons..., flagells; moltes vegades perills de mort. Tres vegades vaig ser assotat amb vares; una vegada lapidat; tres vegades vaig naufragar. Viatges freqüents; perills de rius; perills de bandolers; perills dels de la meua raça; perills dels gentils; perills en ciutat; perills en despoblat; perills per mar; perills entre falsos germans; treball i fatiga; nits sense dormir, moltes vegades; fam i set; molts dies sense menjar; fred i nuesa. I a part d'altres coses, la meua responsabilitat diària: la preocupació per totes les Esglésies» (2Co 11,23-28).

En un passatge de la carta als Romans (cf. Rm 15,24.28) es reflecteix el seu propòsit d'arribar fins a la Península Ibèrica, l'extrem d'Occident, per anunciar l'Evangelí per onsevulla fins als confins de la terra llavors coneguda. Com no admirar un home així? Com no donar gràcies al Senyor per haver-nos donat un Apòstol d'aquesta talla? És evident que no hauria pogut afrontar situacions tan difícils, de vegades desesperades, si no hagués tingut una raó de valor absolut davant la qual cap límit no podia considerar-se insuperable. Per a sant Pau, com sabem, aquesta raó és Jesucrist, de qui escriu: «La caritat del Crist ens obliga; hem comprès això: que un va morir per tots, i, per tant, tots van morir; i ell va morir per tots, perquè els qui viuen ja no visquin més per a ells, sinó per a aquell qui morí i ressuscità per ells» (2Co 5,14-15), per nosaltres, per tots.

De fet, l'Apòstol va donar el testimoni suprem amb la seva sang sota l'emperador Neró aquí, a Roma, on conservem i venerem les seves despulles. Sant Climent Romà, predecessor meu en aquesta Seu apostòlica en els últims anys del segle I, va escriure: «Per l'enveja i rivalitat va mostrar Pau el guardó de la paciència. (...) Després d'haver ensenyat a tot el món la justícia i d'haver arribat fins al límit d'Occident, va sofrir el martiri davant els governants; va sortir així d'aquest món i va marxar al lloc sant, deixant-nos el més alt model de perseverança.»

Que el Senyor ens ajudi a posar en pràctica l'exhortació que ens va deixar l'Apòstol en les seves cartes: «Sigueu imitadors meus, com jo també ho sóc del Crist» (1Co 11,1).

* Catequesi pronunciada el dia 25 d'octubre del 2006